(گل - ٩)

آگيا جي اُوگيا جو ڦل

شرڊيءَ جي ياترا جو خاص مھاتم اِھو ھوندو ھو، جو باباجن جي موڪل کان سواءِ ڪنھن بہ ياتريءَ کي، شرڊيءَ کان ٻاھر وڃڻ ڪين ملندو ھو. ساڳي طرح باباجن جي موڪل ملڻ ڪانپوءِ ڪو بہ ياتري وڌيڪ رھي ڪين سگھندو ھو. باباجن؛ سيني ياترين کي ڇپاڙيءَ ۾ موڪلائڻ مهل ڪونہ ڪو آديش ڏيندا ھئا، جنھن جي نہ پالڻ ڪري، ياترين سان يا ڪو حادثو ٿيندو ھو يا ڪين ڪشٽ سھڻو پوندو ھو.

ھڪ ڀيري تاتيا ڪوتي پاٽل، ٽانگي ۾ چڙھي، ڪوپرگانو جي بازار ڏي وڃي رھيو ھو ۽ مسجد ۾ ٽڪڙو ٽڪڙو اچي باباجن کي چيائين تہ ”مان ڪوپرگانو جي بازار ۾ وڃي رھيو آھيان.“ باباجن چيس تہ ”تورو وقت ترس، تڪڙ نہ ڪر. بازار ۾ وڃڻ جو خيال لاهي ڇڏ ۽ پنھنجي گانو کان ٻاھر نہ وڃ.“ مگر تاتيا اُن تي ڪجھ اِنتظاري ۽ مونجھ ڏيکاري تہ باباجن چيس تہ ”ڇگو ڀلا، پاڻ سان شاما کي گڏ ضرور وٺي وڃ.“

تاتيا کي اِها صلاح ٻڌ ڪين آئڙي ۽ آگيا جو اُلنگهن ڪري ٽانگي ۾ چڙهي هليو ويو.

ٽانگو ٻن گهوڙن وارو هو، جنهن مان هڪ گهوڙي جي قيمت اٽڪل ٽي سؤ (٣٠٠) روپيا هئي ۽ بلڪل چنچل ۽ هوڏي هو. رستي ۾ "سائل ڪوٽا" پار ڪرڻ کان پوءِ اُهو گهوڙو جوش ۾ اچي تکو ڊوڙڻ لڳو ته سندس چيلهه ۾ ٽانگي جي "موچ" لڳي ۽ اُتي ئي ڪري پيو. تاتيا کي به چوٽ آئي ۽ سائين بابا جي آگيا ياد ڪري پڇتائڻ لڳو. ٻي ڀيري پڻ باباجن جي آگيا جي اُلنگهن ڪرڻ ڪري، ساڳئي نموني جي دُرگهٽنا سندس پيش آئي.

يؤروپين مهاشيه جي آڪڙ جو نتيجو

هڪ دفعي، هڪ يوروپين مهاشيه، نانا صاحب چندورڪر جي چٺي کڻي، شرڊيءَ ۾ ڪنهن خاص ڪم لاءِ آيو ۽ کيس هڪ عاليشان تنبوءَ ۾ ٺهرايو ويو. هن جي اِڇا ٿي ته "مان باباجن جا ڪر ڪمل (هٿ) چمان. ٽي ڀيرا مسجد جي ڏاڪڻ چڙهي مٿي آيو ۽ باباجن جي درشن ڪرڻ وغيره لاءِ، اندر چوائي موڪليائين ليڪن باباجن کيس اندر اچڻ جي موڪل ئي ڪانه ڏني. کيس چيو ويو ته ٻاهر اَڱڻ ۾ درشن ڪجو. هن کي اِها ڳالهه دل سان ڪين لڳي ۽ هن

پنهنجي بي عزتي سمجهي، شرڌيءَ مان موٽي وڃڻ جو فيصلو ڪيو. ليڪن شرڌيءَ مان ٻاهر نڪرڻ جي آگيا وٺڻ لاءِ وري آيو. باباجن چوائي موڪليس ته ”اڄ نه پر سڀاڻي وڃج، تڪڙ ڪري نه وڃ.“ ٻين سٽ سنگين به چيس ته باباجن جي آگيا موجب، اڄ ئي وڃڻ جو خيال لاهي ڇڏ مگر هو اُن صلاح جي پرواهه نه ڪري، ٽانگي ۾ چڙهي روانو ٿي ويو.

ڪجهه وقت ته ٽانگي جا گهوڙا نيڪ پٽي هليا پر ”سائل ڪوٺا“ پار ڪرڻ بعد، هڪ سائيڪل وارو سامهون ايندو ڏسي، گهوڙا اڃي ڊنا ۽ ٽانگي سميت وٺي ڀڳا. نتيجو اهو ٿيو جو ٽانگو اونڌو ٿي پيو ۽ يوروپين مهاشيه ٽانگي سان گڏ ڪجهه مفاصلي تائين گهلبو ويو، جنهن ڪري چڱي چوٽ آيس. رستي تي ايندڙ ويندڙ ماڻهن، گهوڙن کي جڏهن قابو ڪري بيهاريو، تڏهن يوروپين مهاشيه کي اُٿاريائون ۽ چوٽ لڳڻ سبب کيس ڪوپرگانو جي اسپتال ۾ شرڻ وٺڻي پيس. مٿين ڳالهه جو تاتپريه آهي ته باباجن جي آگيا جي اُوگيا ڪرڻ وارن کي، ڪنهن نه ڪنهن حادثي جو شڪار ٿيڻو پوندو هو.

ٻـڪيا وٺڻ جا اڌڪاري ڪير آهن

باباجن، سرپشته ۽ اُتر پوش ٿي ٻـ، ٻکيا وٺڻ جو

طريقو ڇو اختيار ڪيو؟ اِن لاءِ ٻه رايا آهن. پهريون ته ٻکيا ورتي اختيار ڪرڻ جا اَڌڪاري ڪير آهن؟ شاسترن موجب، جن شخص ڪنچن (مايا)، ڪامني (اِستري) ۽ ڪيرتي (ناموس) جو تياڳ ڪيو آهي، اُهي ئي ٻکيا ورتي اختيار ڪرڻ جا اڌڪاري ٿي سگهن ٿا، ڇو ته هو گهر وغيره جو بندوبست ڪونه ڪندا آهن، تنهن ڪري، هو دنيا کي پنهنجو گهر سمجهي، ٻکيا ورتي اختيار ڪندا آهن ۽ باباجن ٻال برهمچاري هئا. ٻيو ويچار شاسترن موجب آهي ته گرهستيءَ کي (١) کنڊڻي = پيسڻ (٢) پوشڻي = ڏرڻ (٣) اُد ڪمڀي=ٻاسڻ صاف رکڻ (٤) مارجني= ٻوهارڻ ملڻ ۽ ڌوئڻ (٥) چلهي=چلهه دکائڻ ۽ ٻارڻ جون پنج ڪرياتون ڪرڻيون پون ٿيون جنهن ڪري ڪيترا تمام ننڍا جيوڙا ۽ ڪيٽاڻ مري ٿا وڃن، جن جو پاپ، گرهستيءَ کي لڳي ٿو.

اِنهن پاپن کي لاهڻ لاءِ ڇهه پرائشچت يگيه ٻه گرهستين کي ڪرڻ کپن. (١) برهم يگيه ڪرڻ=پرماتما جو نام سمرڻ (٢) ويد اَڌيين = ويد پاٺي جو پاٺه ڪرڻ (٣) ديو يگيه = ديوتائن کي ٻلي يا قرباني اَرپڻ ڪرڻ (٤) پُوسه يگيه = ماڻهن کي دان ڏيڻ (٥) اَتٿي يگيه = يعني اوچتي آيل مزمانن کي دان ڪرڻ (٦) پترييگيه = پنهنجن پترن يعني مري ويل اَڳن ڏاڏن

لاءِ دان ڪرڻ. شاسترن ۾ لکيل وڌيءَ (ريت) موجب، جي متيان پرائشچت ڪيا ويندا ته چت شڌ ٿيندو، گيان ۽ آتم اَنڀوتي پراپت ڪرڻ ۾ سولائي ٿيندي. باباجن گهر گهر جي دروازي تي وڃي، سندن ڪرتويه پالڻ ڪرڻ جي يادگيري ڏياريندا هئا ۽ جيڪي ياڳ شالي گرهستي هوندا هئا، سي گهر ۾ باباجن کي آدر سان وهاري ڪارائيندا هئا ۽ سندن سکيا پڻ گرهڻ ڪري، اُن پوتر موقعي جو خوب فائدو وٺندا هئا.

باباجن جي هڪ عجيب ليلا جو بيان

ڀڳوان ڪرشڻ گيتا ۾ چيو آهي ته ”جڏهن ڪو به ڀڳت مون کي فقط هڪ ٻڙ، ڦل، گل يا پاڻي، شرڌا سان ارپڻ ڪندو آهي ته مان اُن شڌ دل واري ارپڻ ڪندڙ جسون مٿيون شيون، خوشيءَ سان سو يڪار ڪندو آهيان. ساڳي طرح ڪو به پريمي، ڀڳت باباجن کي ڪجهه پيسا ڏيڻ چاهيندو هو پر پوءِ ڪيس ڏيڻ وسري ويندي هئي ته باباجن هن کي روبرو يا، سندس متر معرفت يادگيري ڏياريندا هئا ۽ پيسا ملڻ تي، هن تي آشيرواد پڻ ڪندا هئا.

باندرا ۾ رهندڙ رامچند آتمارام (بابا صاحب ترکڊ) جيتوڻيڪ پرارٿنا سماجي مت جو پوئلڳ هو، ته به باباجن ۾ شرڌا هئي، پر سندس پٽ ۽ پتني ٻئي پورا ڀڳت هئا. هڪ ڀيري ماءُ نشچيه ڪيو تہ پٽ ۽ نُنهن

سميت، شرڊيءَ ۾ اونهاري جي وئڪيشن هلي ڪاٽيندا سون. پر سندن پت ماءُ سان شاملواءِ ته تيو چي”اسانجي پرپٽ پتاجي، شري سائين باباجي، پوُري طرح پوُجا ڪري پرساد وغيره جو ڀوڳ لڳائيندا يا نه (چو ته هو پرارٿنا سماجي آهي) تنهن ڪري مان ڪين هلندس.“ پر سندس پتا کيس خاطري ڏني ته مان وڏيءَ پوُروڪ يعني شاستر مريادا نيمن موجب، باباجن جي مورتي اڳيان پوُجا ڪندو رهندس. اوهين نشچنت ٿي وڃو. اُن موجب ٻئي ماءُ پٽ، شڪروار جي رات جو، شرڊيءَ روانا ٿي ويا.

ٻئي ڏينهن (ٿ ڇ) تي سويل صبح جو پتا رامچند اُٿيو ۽ سنان وغيره ڪري، پوجا ڪرڻ کان اڳ، باباجن جي موُرتيءَ اڳيان ساشٽانگ ڏنڊوت ڪري چيو ته ”هي بابا، مان ڪوشش ڪري پنهنجي پٽ وانگيان نيڪ طرح اوهانجي پوجا ڪندو رهندس پر ڪرپا ڪري اِها منهنجي پوُجا صرف منهنجي شرير تائين محدود نه سمجهو يعني مان دل وجان سان ڪندو رهندس.“ اِها پرارٿنا ڪري هن پوجا آرنڀ ڪئي ۽ پرساد طور مورتيءَ اڳيان مصري وغيره اَرپڻ ڪيا، جو پرساد منجهند جو ڀوجن مهل هميشه وانگر ورهايو ويو.

ڇنڇر جي سنڌيا ۽ آرتوار جي صبح جي پوجا ٺيڪ

لوگهن سماپت ٿي. سومر ڏينهن پتا کي آفيس وڃڻو هو ۽ سائين بابا جي پوڄا ڪرڻ پلجي، آفيس ۾ هليو ويو، ۽ سمجهائين تہ پوڄا ڪري پوءِ نڪتو آهيان. منگل صبح جي پوڄا وغيره ڪري، آفيس ۾ ويو. جڏهن منجهند جو پوڄن ڪرڻ گهر آيو تہ ٿالهيءَ ۾ پرساد نہ ڏسي، رسوئيئي کان پڇيائين تہ ”پرساد ڪٿي آهي؟“ هن جواب ڏنو تہ ”اڄ پرساد رکڻ مون کان وسري ويو.“

اِهو ٻڌي پتا هڪدم اُٿيو ۽ بابا جي مورتيءَ اڳيان ڏنڊوت ڪري هٿ جوڙي ڏوراپو ڏنائين تہ مون پهرئين ڏينهن ئي اوهان کي پرارٿنا ڪئي هئي تہ ”منهنجي پوڄا هن شرير تائين محدود نہ سمجهجو يعني شرير کان ڪا ڀل چُوڪ ٿي وڃي تہ ڪرپا ڪري بخشيندا رهجو. اڄ جيڪا پرساد رکڻ جي چُوڪ ٿي وئي آهي سا ڪميا ڪجو.“

منگل شام جو ٿي، پُوڄا ۾ گهٽتائي پوڻ جو احوال پٽ کي خط ۾ لکي موڪليائين ۽ آخر ۾ لکيائين تہ هي خط باباجن جي چرن ۾ رکي چئجِ تہ ”پتا هن غلطيءَ لاءِ معافي گهري آهي.“

هوڏانهن شرڊيءَ ۾ منجهند جي آرتي شروع ٿيڻ واري هئي تہ باباجن شريمتي رامچند (ترکڊ) کي چيو تہ ”مان پوڄن ڪرڻ جي ارادي سان، تنهنجي بـاندرا

واري گهر ۾ ويس ته دروازي تي تالو لڳل هو. پر مان ته به اندر هليو ويس ۽ ڏٺم ته ٻائو (شري ترڪب) منهنجي ڪاڻ لاءِ ڪجهه به رکي ڪين ويو آهي! اڄ مان اٽان بکيو موٽي آيو آهيان."

اِهي لفظ ٻڌي سيٺ منجهي پيا پر شري ترڪب جو پٽ، جو اُتي ويٺو هو، سو يڪدم سمجهي ويو ته "منهنجي پتا ڪان، پوڄا ڪرڻ ۾ ڪا غلطي ٿي وئي آهي." سو يڪدم باباجن ڪان، گهر (باندرا) موٽي وڃڻ جو عرض ڪيائين. باباجن سندس عرض نه قبوليو ڇي "تون هتي ئي پوڄا وغيره ڪندو رهه."

پٽ وري ... واري ڳالهه منگل شام جو خط ۾ لکي موڪلي ۽ وڏيڪ لکيو ته ڪرپا ڪري آئينده ساوڌاني سان ڪندا رهندا." ٻڌر ڏينهن پٽ ڪي پيءُ جو ۽ پيءُ کي پٽ جو موڪليل خط پهتو ۽ ٻئي ڄڻا بلڪل خوش ٿي، باباجن جي چرنن تي متو ٽيڪيو ۽ آسيس ورتي. باباجن جي هيءَ ليلا حيرت ۽ عجب ۾ وجهندڙ ناهي؟

شريمتي ترڪب

هڪ دفعي شريمتي ترڪب باباجن لاءِ (١) واڱڻن جو ٿيل مصالحدار ڀرٿو، (٢) واڱڻ جا گول ترڪيل ٽڪرا ۽ (٣) مائي جا پيڙا، باندرا جي شري رگهوير ڀاسڪر

پرندري هٿان موڪليا (ٻئي هٿ لکيل آهي ته شريمتي ترکڙ، شريمتي پرندري کي ٻه واڱڻ ڏنا ۽ چيو ته هڪ مان برفو ٺاهي ۽ ٻئي مان گول ٽڪر تري باباجن کي ڏج). شرڊيءَ ۾ پهچڻ شرط، شريمتي پرندري واڱڻ جو برفو، واڱڻ جا تريل گول ٽڪر ٺاهي مسجد ڏانهن ويئي. اُن وقت باباجن، ڀوڄن ڪرڻ لاءِ ويٺا هئا. برفي چکڻ تي کين اهڙو سوادي لڳو، جو سيني کي ٿورو ٿورو ڪري ورهائي ڏنائون.

اُن ڪانپوءِ باباجن واڱڻ جي تريل ڪچرين آڻڻ لاءِ چيو. نياپي پهچائيندڙ ڀڳتڻ راڌا ڪرشنا مائيءَ کي وڃي چيو ته باباجن واڱڻ جون ڪچريون گهري رهيا آهن. هوءَ وائڙي ٿي ويئي ته ڪچريون ڪٿان پيدا ڪريان، ڇو ته اُها واڱڻن جي مند ئي ڪانه هئي. سوال اُٿيو ته واڱڻ ڪٿان پيدا ٿين؟ جڏهن ڪيس پتو پيو ته واڱڻ جو برفو شريمتي پرندري کڻي آئي آهي، تڏهن ڪيس گهرائي. مٿس واڱڻ جي ڪچرين ترڻ جو ڪم پڻ رکيو ويو. مطلب ته انترجامي باباجن جي سرو گيتا، سڀني کي اچرج ۾ وجهي ڇڏيو.

ڀڳتڻ جي پريم جو موڪليل ٻيرو گهري وٺڻ

ڊسمبر ۱۹۱۵ ۾، شري گوبند بالارام مانڪر کي، شرڊيءَ ۾ وڃي پنهنجي پتا جي انتم ڪريا ڪرڻ

جي چاهنا تي، ۽ روانِي ٿيڻ کان اڳي، شريمتي ڪرڊي سان گڏجڻ آيو. هن باباجن کي ٽول موڪلڻ لاءِ سڄو گهر ڍونڍيو پر فقط هڪ پيڙو لڌس، جو به پرساد مان بچيل هو. سندس پٽ گوبند روئي ڏنو ڇي ”باباجن کي موڪلڻ لاءِ گهر ۾ ڪجهه بہ ناهي!“ لاچار ٿي، اهو پرساد وارو پيڙو، گوبند بالارام هٿان موڪليائون ڇي ”باباجن، اسان جو هي پيڙو ضرور سويڪار ڪندا.“

شوڊيءَ ۾ پهچڻ بعد، گوبند بالارام، باباجن جي درشن ڪرڻ لاءِ ويو پر پيڙو ڪڻي وڃڻ ڀلجي ويو. جڏهن اتي پهتو تہ باباجن چيس تہ ”منهنجي لاءِ ڇا ڪڻي آيو آهين؟“ هن جواب ڏنو تہ ”ڪجهه بہ نہ.“ بابا جي ٻيهر سوال ڪرڻ تي پاڻ ساڳيو ئي جواب ڏنائين. تنهن تي باباجن، صرف اکرن ۾ چيس تہ ”توکي امان (شريمتي ڪرڊي) هيڏانهن اچڻ وقت منائي ڪانہ ڏني هئي؟“ اهي اکر ٻڌي هن کي پيڙي جي ياد گيري پيئي ۽ لڄي ٿي هٿ جوڙي معافي وني. يڪدم ڊوڙندو ويو ۽ پيڙو آڻي، باباجن جي اڳيان رکيائين، جو باباجن يڪدم وات ۾ وجهي ڇيو تہ ”جن ڀڳتن ۾ وشواس آهي، انهن جي موڪليل شيءِ مان سويڪار ڪندو آهيان.“ اهڙيءَ طرح باباجن گيتا جي چوٿين اڌياءَ جو (١١) يارهون شلوڪ شڌ ڪيو.

آسٿاور جنگم ڪيٽ پتنگم، سڀ گهٽ رام سمانا

ٻئي ڀيري شريمتي تـرڪبڊ شرڊيءَ ۾ آئـي هئي. مسجد جو پوڄن تيار هو ۽ ٿالهيون پروسجي رهيون هيون تـه هڪ بکايل ڪتو انـدر اچي پڇڙي لڳو. شريمتي ترڪبڊ يڪدم اُٿي. ڪتي کي ٽڪر ڏنـو جو ڪتو تکو ئي تکو کائي ويو. شام جو جڏهن شريمتي ترڪبڊ مسجد ۾ وڃي ويٺي ته باباجن چيس تـه "اَمان، اَڄ تو ڏاڍي پريم سان مون کي کارايو ۽ منهنجي پراڻن کي سهارو ڏنـو. هميشه ائين ڪندي رهندينءَ تـه ڪڏهن نه ڪڏهن توکي اُن جو ڦل ضرور ملندو. هن مسجد ۾ ويهي مان ڪوڙ ڪڏهن ڪين ڳـوليندس. مون تي هميشه اڄ وانگيان پيار جي مهرباني ڪندي رهج. اول ته بکيي جيون کي کارائي، پـوءِ کائيندي رهج اِها ڳالهه چڱيءَ طرح ذ بان ۾ رکج."

شريمتي کي اِها ڳالهه سمجهه ۾ ڪين آئي ۽ پڇيائين تـه "باباجي، مان ڀاڄ ڀين تـي آڌر تي رکان، پـوءِ اوهان جـي چـوڻ موجـب ڀين کـي کيئن کـارائـي سگهندي يس؟"

باباجن فرمايو ته "تو واري اڄوڪي روٽي کائـي، منهنجو هردو ايترو تـه ترپت ٿي ويو آهي جو اڃا تائين اوڳرايون پيئون اَچنم. پوڄن ڪرڻ کان اڳي تو

جيڪو ڪتو ڏنو ۽ جنهنکي تو روئيءَ ٽڪر اُتي ڏنو، اُهو ڪتو منهنجو ئي رُوپ هو. ساڳيءَ طرح ٻلين، سوئرن، گائين وغيره جهڙا ٻيا پراڻي پڻ منهنجو رُوپ آهن. جيڪو اُنهن ۾ منهنجو درشن ڪندو، اُهي مون کي تمام پيارا آهن. انڪري، پاڻ مان دئيت ڀاءُ دُور ڪري، سڀني کي هڪجهڙو سمجهي، منهنجي شيوا ڪندا ڪريو."

اِهو اُپديش ٻڌي، شريمتيءَ جي دل ڀرجي آئي. سندس اکين مان پريم جا لڙڪ وهڻ لڳا، سندس گلو رُڪجي ويو ۽ اندر ۾ خوشيءَ جون لهرون اُٿڻ لڳيون.

سکيا:- سڀني پراڻين ۾ ايشور درشن ڪيو. اُپنشدن، ڀاڳوت ۽ گيتا جي پڻ اِهوئي اُپديش آهي ته ايشور جو واسو سڀني پراڻين ۾ آهي. ڪوشش ڪري ان جو اُنڀو ڪريو.

"گوبند هيءُ سڀ گوبند هيءُ، گوبند نهي ڪوئي."